

Katarzyna Kosno

Recenzja publikacji M. Bogdanowicz pt.: "Przytulanki czyli wierszyki na dziecięce masażyki"

Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce : kwartalnik dla nauczycieli nr 1,
68-70

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ostatni rozdział części teoretycznej omawia sposoby wykorzystania pedagogiki M. Montessori we wczesnej nauce języka obcego w kształceniu zintegrowanym. Autorka zwróciła szczególną uwagę na wielostronność omawianej koncepcji oraz sposoby integrowania treści.

Druga część pracy ma charakter praktyczny. Zostały zawarte tutaj materiały metodyczne do wykorzystania w nauce języków obcych dzieci w młodszym wieku szkolnym. Są to materiały do ćwiczeń z życia praktycznego, materiały sensoryczne do rozwoju zmysłów, materiał matematyczny, językowy i z zakresu kosmicznego wychowania. Uzupełnienie stanowi przykładowy scenariusz zajęć z wczesnej nauki języka obcego, w którym wykorzystano omówione materiały.

Praca M. Materniak stanowi ważną pozycję książkową z zakresu wczesnej nauki języka obcego. Odwołując się do znanej koncepcji pedagogicznej, wskazuje nowe sposoby jej wykorzystania. W okresie przemian oświatowych, w których zwraca się szczególną uwagę na nauczanie języków obcych dzieci, książka ta stanowi ważną pozycję bibliograficzną.

Cecylia Langier

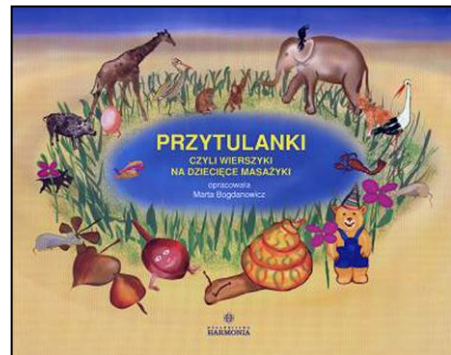

mgr Katarzyna Kosno
Akademia im. J. Długosza w Częstochowie
Instytut Pedagogiki

RECENZJA PUBLIKACJI M. BOGDANOWICZ PT.: „PRZYTULANKI CZYLI WIERSZYKI NA DZIECIĘCE MASAŻYKI”

Recenzja książki Marty Bogdanowicz „Przitulanki czyli wierszyki na dziecięce masażyki”, Wydawnictwo HARMONIA, Gdańsk 2008, ss. 61

Publikacja M. Bogdanowicz w niezwykle interesujący sposób wprowadza czytelników w świat dotyku. Szczególnie trudno przecenić jej znaczenie w czasach, kiedy naukowcy donoszą o słabnącej więzi emocjonalnej do-

rosłych z dziećmi i znacznym zubożeniu kontaktu fizycznego. M. Bogdanowicz w swojej książce pokazuje niejako alternatywę dla tego typu trudności – uczy sposobu, opartego na naturalnej aktywności dziecka (zabaw), umożliwiającego nawiązanie czy też pogłębianie kontaktu emocjonalnego z dzieckiem a tym samym stymulowanie jego rozwoju. Nie bez powodu materiał ten doczekał się piątego wydania, a książki wspomnianej autorki można znaleźć na Złotej Liście Książek polecanych przez Fundację ABCXXI Cała Polska czyta dzieciom.

Inspiracji do powstania „Przytulank...” dostarczyły autorce niewątpliwie same dzieci, z którymi spotykała się w ramach zajęć terapeutycznych. To one pokazały niejako magię wierszyków-masażyków. Biorąc pod uwagę, iż podopiecznymi M. Bogdanowicz były często dzieci o zaburzonej koncentracji uwagi, a dzięki zabawom z wierszem udawało im się osiągnąć odprężenie i wyciszenie, podczas gdy inne metody okazywały się nieskuteczne, można mówić o swoistym sukcesie masażyków. To doświadczenie skłoniło autorkę do poszukiwań tekstów, którym można było przypisać poszczególne gesty-ruchy. I tak powstał zbiór 54 wierszyków zamieszczonych na bogato ilustrowanych kartach książki (ilustrator C. Deliński). Sama kompozycja kolorów przykuwa uwagę zarówno dzieci jak i dorosłych, a także znakomicie dopełnia tekst.

Jeśli idzie o układ graficzny, a ściślej o sam tekst, warto zauważyć pewne rozróżnienie. Wiersz wykorzystany do zabawy pisany jest zawsze większą czcionką i często w innym kolorze niż tekst, zamieszczonej obok instrukcji wykonania masażyku. Niewątpliwie czyni to publikację przejrzystą, z drugiej jednak strony przyjęta struktura może utrudniać czytelnikowi potrzebną kompilację: czytanie (śledzenie dysproporcji) obu tekstów wraz z wykonywaniem określonych ruchów. Czy nie wygodniejsze byłoby zamieszczenie tekstu instrukcji tuż pod każdym wersem wiersza?

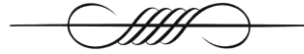
Zaproponowane przez autorkę zabawy należą do tzw. relacyjno-relaksujących. Służą umocnieniu więzi emocjonalnej, a jednocześnie stwarzają okazję do odprężenia, doświadczania radości, bezpieczeństwa, akceptacji.

Zabawa wierszykami poprzez ruch, słowo, zabawę stymuluje rozwój dziecka. Jako obszar oddziaływania ruchem szczególnie często wykorzystywane bywają plecy dziecka, ale również masaż obejmuje nogi w tym palce stóp, głowę, dłonie, kark. Aktywność „masażysty” cechuje różnorodność: głaszcze, ostukuje, oklepuje, delikatnie podszczypuje itd. Wszystko to sprawia, że zabawa jest interesująca dla dziecka i często ma ono ochotę ją kontynuować. Dla dorosłego proponowana forma kontaktu jest łatwa do przeprowadzenia. Warto zaznaczyć, iż tego typu zabawę można wykonywać nie tylko w pozycji leżącej poddającego się masażom dziecka, co czyni ją łatwo dostępną w różnych miejscach, np. na spacerze, w czasie podróży, w poczekalni. Wierszyki-masażyki są ponadto polecane i wykorzystywane w przypadku dzieci zarówno zdrowych (przedszkola) jak i chorych, dotkniętych sprzężonymi zaburzeniami (np. Centrum Pomocy Dziecku Niepełnosprawnemu i jego Rodzinie).

Pisząca niniejszą recenzję niejednokrotnie wykorzystywała na spotkaniach z dziećmi i rodzicami zabawy-masażyki. Zawsze spotykały się one z życzliwym przyjęciem i dużym zainteresowaniem obu grup. Doświadczenia te nie są odosobnione. Relacje studentów, którzy stosowali „Przytulanki...”, potwierdzają wcześniejszą praktykę autorki recenzji. Na forach dla rodziców, stronach księgarni internetowych można dodatkowo przeczytać opinie świadczące o wysokiej ocenie książki. Jest to jedna z pozycji, którą warto posiadać w domowej bibliotece, szczególnie kiedy jest się rodzicem, wychowawcą, opiekunem przedszkolaków.

Katarzyna Kosno

mgr Izabela Bajor
mgr Marta Małek
Publiczna Biblioteka Pedagogiczna
RODN „WOM” w Częstochowie

WYCHOWANIE FIZYCZNE W KLASACH I–III SZKOŁY PODSTAWOWEJ I PRZEDSZKOLU

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE W WYBORZE ZBIORÓW PBP RODN „WOM” W CZĘSTOCHOWIE

1. *Ćwiczenia śródlekcyjne i międzylekcyjne w klasach początkowych* / Kazimiera Właźnik, Anna Złotkiewicz. – Wyd. 2 zm. – Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1977
2. *Ćwiczenia śródlekcyjne i międzylekcyjne w klasach początkowych* / Kazimiera Właźnik, Anna Złotkiewicz. – Wyd. 3. – Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1987
3. *Gimnastyka przedszkolaka* / Sławomir Owczarek. – Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 2001
4. *Kultura fizyczna w klasach 1–3: przewodnik metodyczny* / Andrzej Liedke, Kazimiera Właźnik. – Warszawa: Wydaw. Szkolne i Pedagogiczne, 1983